

TELEGRAFUL ROMÂN.

Apare Marțea, Joi și Sâmbăta.

ABONAMENTUL:

Pentru Sibiu pe an 7 fl., 6 luni 3 fl. 50 cr., 3 luni 1 fl. 75 cr.
Pentru monarchie pe an 8 fl., 6 luni 4 fl., 3 luni 2 fl.
Pentru streinătate pe an 12 fl., 6 luni 6 fl., 3 luni 3 fl.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la
Administrațiunea tipografiei arhidiecezane Sibiu, strada Măcelarilor 47.
Correspondențele sunt a se adresa la
Redacțiunea „Telegraful Român”, strada Măcelarilor Nr. 30.
Epistole nefrancate se refușă. — Articuli nepublicați nu se înapoiază.

INSERTIUNILE:

Pentru odată 7 cr., — de două ori 12 cr., — de trei ori
15 cr. rëndul cu litere garmond — și timbru de 30 cr.
pentru fie-care publicare.

Din cauza sfintei sârbători „Adormirea Născătoarei de Dumnezeu” numărul procsim va apăre Joi în 18 August v.

Sibiu, 12 August.

Este lucru constat, că în Ungaria confesiunile și-au impus de bună voie sarcini, pe cari de le ar lăsa în povara statului, acesta de sigur se ar încovoia sub ele; mai ales sub actualele împregiurări, mult, foarte mult ar suferi cu deosebire cultura poporului preste tot. Acesta e un lucru prea cunoscut tuturor oamenilor de carte, ba chiar și poporului de rënd, și se scie aceasta bine și la ministerul de culte și instrucțiune publică. Cu toate aceste ingerințele ministrului de culte în inspecționarea scoalelor confesionale de multe ori a trecut marginile bunei cuviințe și așa nu ne mirăm, dacă de astădată nu cu altul mai neînsemnat prelat din Ungaria, ci tocmai cu prelatul cel dintâiu, cu primatele Ungariei, s'a pus organele ministrului în conflict, și l'a împins pe decedatul ministru în escesul lor de zel necualificabil, ca să treacă marginile legii, și să pretindă ca atestatele învățătorilor dela scoalele confesionale să le subscrie și inspectorul de scoale, pentru ca să aibă valoare, fie limba de propunere chiar și limba statului.

Pentru scoalele confesionale cu limba nemaghiară s'a îngrădit ministrul cu legea din 1879 art. XVIII, — dar pentru acelea unde limba este maghiară, s'a creșut, că se lucră din de ajuns spre ajungerea unicului scop, ce pare a-l urmări curentul maghiarisărei, și de aceea credem, că primatele Simor va eși învingătoriu față cu cazul dela preparandia din Tyrnau, unde directorul a denegat inspectorului dreptul de a subscrie atestatele învățătorilor, provocându-se la legea citată și totodată la ordinațiunile superiorității sale scolare. Dar nu din acest punct de vedere luăm noi act de cazul acesta, — ci din altul, și acela e însuși răspunsul primatelui din 14 August la emisul ministerial.

Primatele Ungariei constată, că lucră în interesul maghiarisărei, că tinerii eșiți din preparandia numită sunt tot atâta apostoli ai maghiarisărei printre slovacii dela nord, ba că se și genează a mai fi slovaci, ci acceptează a fi cu trup cu suflet maghiari, și cu toate aceste ministrul cultelor nu e mulțămît, mai voesce încă și altă controlă, pe când faptele tradează până la evidentă, cât se lucră în interesul maghiarisărei tocmai prin preparandia, ce

stă sub patronagiul primatelui și în gimnasiul superior de acolo.

Faptul acesta este din deajuns ca să constatăm, că chiar și un prelat al Ungariei ca primatele Simor nu mai face nici un secret din aceea, că biserică sa s'a pus în serviciul statului maghiar cu scop de a pregăti teren pentru limba maghiară, a o lăți în cele mai estinse cercuri și cu deosebire la slovacii dela nord, cari se vede, că numai au putere a rezista la actul desnaționalisărei lor, ce se face ca plan hotărît și cu pregătiri anume spre acest scop chiar din gimnasiul și preparandii. Ce vor dice la aceasta ardelenii nostri, cari ne spun mereu, că ei nu vor să cucerească pentru limba lor teren, ci că vor singur numai să conserve elementul maghiar, când un prelat din Ungaria o spune aceasta „urbi et orbi” și încă ca un feliu de reclam.

Și primatele Simor o face aceasta, o spune verde și publice, pentru-că așa e curentul, așa se cere să o facă, dacă voesce să nu devină persoană ingrătă, la opiniunea publică din Ungaria, care e mai mare ca un ministru și cere neconținut, ca cetățenii să și lase limba lor, să rumpă legăturile familiare și să se facă maghiari.

Cu ce alt scop s'ar fi votat de către reuniunea de cultură din Cluș în comune ca în Ighiu, Blaș, Orlat și în alte locuri locuite numai de români sume pentru scoale și întreținerea lor, dacă nu cu scopul invederat de a lăți limba maghiară la poporul român, ca încetul cu încetul să-l desbrace de caracterul lui național și să-l facă să se maghiarizeze? Nu e vorbă, pentru present nu e pericol, o scim noi tot așa de bine ca și cei dela reuniunile maghiare, dar schimbarea limbei nici nu o poți face cu una cu două, ci cu timpul, și așa noi nu suntem dispuși a crede celor ce toastează în numele egalității și frățietății, ci ne vine a crede, că sub masca de pretenție ni se întind nisce curse tare primejdioase, și de aceea suntem datorii să ne apărăm cu toate mijloacele iertate, ce ne stau la dispoziție și pe cari ni le garantează legea.

Poporul român și conducătorii lui sciu bine, că pentru de a fi cineva patriot bun nu e neapărat necesariu, ca să scie limba maghiară și tocmai că au aceasta convingere, li se impune de datorință a grijii și ear a grijii de scoalele lor ca de ochii din cap.

Aici este teren vast de activitate, aici și numai aici putem arăta, că voim serios mântuirea poporului și fericirea lui prin limba lui, și de aceea toți aceia, cari nu simt în sine nici tăria, nici puterea de a fi devotați apostoli ai lățiirei culturei poporului vor face bine, dacă în oara a 11-a vor pune

mâna pe inimă și și vor dice ei înșiși: „salus rei publicae” trebuie să învingă peste micimea mea și a puterilor mele. — Ear să apropie timpul deschiderii scoalelor și o fi bine să „luăm aminte”.

Revista politică.

În întreaga Boemie s'a încins o luptă aprigă. Foile cehice înregistrează pe întrecute despre alegeri parlamentare, despre vorbirile candidaților și apelurile către alegători scrise în termeni vehemenți. Toate acestea produc impresiunea unei nemulțămiri, ce domnesce în întreagă țeară, și o dorință, ca guvernul Taaffe să facă concesiuni și mai însemnate ca până acum. Pecând cehii bătrâni sunt ceva mai îngăduitori, cehii tineri cer cu insistință stat de sine stătătoriu și coroană boemă. La acestea nemulțămiri se mai adaugă încă frecările cele mari pentru proiectul lui Liechtenstein și ura nedumerită față de germani. Cehii nu mai pot suferi, ca să aibă numai o singură universitate și o scoală superioară de politehnică, pe când germanii mai pușini, cum sunt, posed mai multe institute superioare culturale.

Evenimentul cel mai interesant este deocamdată călătoria ministrului italian Crispi la Friedrichsruhe. După asigurațiunile, ce le dă diariul italian „Riforma”, Italia nu va eși din politica sa urmată până acum. E însă lucru fără îndoială, că călătoria se aduce în combinațiune cu neînțelegerea franceso italiană pentru Massuah. Crispi voesce să consulte în persoană pe principele Bismarck despre aceasta cestiune. Tonul, cum se exprimă foile germane despre neînțelegerile franceso-italiene este foarte serios. Anume, „Voss. Ztg.” merge în espunerile sale așa departe, încât dice, că Italia e cu mâna pe mânerul sabiei. Mai cu seamă voesce Crispi să audă sfatul lui Bismarck asupra pasagiului ultim din nota lui Goblet, în care ministrul Franciei se exprimă în un mod de tot amenințătoriu. Părerea, ce domnesce în Paris despre aceasta cestiune, este de tot aprobătoare pentru procederea aspră a lui Goblet, în butul mândriei lui Crispi.

„Nouvelle Revue” a publicat în zilele trecute un articlu, în care se confirmă autenticitatea raportului lui Bismarck către împăratul Frederic III-lea. Doamna I. Adam afirmă pe onoarea sa autenticitatea secretului de stat, dicând, că Bismarck spune neadevăruri, dar acestea se vor resplăti, cu cât mai târziu, cu atât mai amarnic. Cu probe poate dovedi apucăturile cancelariului. Cea mai bună do-

FOIȚA.

Andrieu cel răsfațat.

(Urmare).

Profesorul Deochiatul până se impedece brutalitatea lui Andrieu sta înmărmurit și ca legat, privind când la Andrieu, care schimba fețe, când la cel lovit, ce sta întins pe padiment, — ear rezultatul acestui conflict a fost eschiderea lui Andrieu dela scoalele din Boeresci.

Deși lelea Dochie nici după aceasta întâmplare fatală nu voia să vadă nici barem un punct negru în inima fiului seu — totuși se trezesce ca din un somn adâncit, și acum deodată se află în față cu o mulțime de iluziuni perdute. Acum s'a deschis lelea Dochie ochii și a văduț, pe ce cale a apucat cu gulguliturile lui Andrieu și cât a mers de departe, dar acum era prea târziu.

Nu scia, că ce se se facă, ca să și vadă limpede și aceasta de după cap, cercat-a toate mijloacele iertate și neiertate, ca să fie primit fiul ei ear la scoala din Boeresci, dar aceasta nu se mai putea, căci Andrieu a fost tipul celei mai îngâmfate sâlbătăcii și nerușinări, cum doară nu s'a mai pomenit un scolaru la scoalele din Boeresci.

Ertatu-i-s'au lui erori mai mici, ertatu-i-s'au spărături de feresti, împinsături și bătăi exercitate asupra colegilor sei, dar ca să i se ierte acum și o brutalitate, Doamne pădesce!

Andrieu în cugetul seu se bucura, că a scăpat așa lesne de scoală, și în bucuria lui el făcea diferite planuri: cum o se și petreacă el în Brătesci cu junii satului și alți desfrânați, ce bat noaptea stradele dela un birt până la altul; cum o să meargă la joc, cum o să se îmbrace el de țănoș, și în fine, cum are el să fie cel dintâiu între juni.

Lelea Dochie ne mai având încătrân, mulțămindu-se cu decisiul luat de Andrieu, și fără multe combinațiuni a conceput ideia de a face din feciorul ei fecior în lege: econom, cum a fost moși de moșii lui, oameni cu stare și avere, nu o cerșitorie de domn.

Ce să te faci, caută să te mulțămesci și cu puțin, dacă n'ai mult, ș'apoi în zădar mai tragi nădejde, ca spânului să-i crească barbă!

Dacă Andrieu s'ar fi purtat omenesce de aci încolo — transit; dar rătăcirea cea de apoi a fost mai rea ca cea dintâiu, căci purtarea lui departe, de a corăspunde dorințelor tatălui seu; ba nici chiar celor prea modeste dorințe ale mamei sale, fiind-că prin purtarea sa slabă se făcu de poveste, și din om, neom. El vedea, că părinții sei sunt oa-

meni cu stare și cu avere — și credea în sine — averea e motorul principal al acțiunei omenesce.

Dochie îi plăcea se fie încungiurată cât e lumea de oaspeți, cari nu costau puțin și apoi ea făcuse de vre-o câțiva ani astfelu de cheltueli, cari erau departe de a sta în un raport direct cu venitele averii lor, apoi cu sacul plin și deslegat te pomenesci, că-i vărsat.

Mai veniseră lângă acestea 3—4 ani cu recoalte rele, mai nescce daune în animale, și îndată se treziră incurcați în nescce datorii și sciut este, că cine nu e datoriu e destul de bogat. Datoria face pe om sclavul altuia — și astfelu de sclav devenise badea Iacob bogătanul din Brătesci, fără să scie, cum și în ce mod, căci din bogat fără rënduială, ușor ese om fără socoteală; și cui i se croesce rău, rău pătesce tot mereu.

Trece și de și, an de an, și badea Iacob din Brătesci devine tot mai melancolic și mai supărăcios, pentru că preveded deoparte ruina lui materială și cea morală chiar; ear de altă parte vedea, că fiul seu într'o și ca într'alta făcea câte o nebunie două, ear lucrul, nici chiar un lucru nu-i plăcea pe lume, căci așa se dedase din copilărie, ci toată atențiunea îi era îndreptată spre arangiarea de petreceri, jocuri și mese splendide și mult costisătoare, dela cari dedări, acum era preste puțință a-l mai conțin, căci năravul înrădăcinat, nu-l mai

vadă o dau chiar foile germane, cari negau tratatul germano-belgian

Scirile, ce sosesc din Turcia nu sunt tocmai favorabile atât pentru starea internă, cât și pentru afacerile externe. Imprumutul proiectat cu banca otomană, neisbutind, Poarta a trebuit să recurgă la espedientul seu ordinaru pentru a putea plăti leafa lunară a funcționarilor. Compania indigenă de navigație pe Dunăre a înaintat Porții 100,000 lire cu 7% și prelungire a concesiunii sale. Poarta e un vechiu datornic și situațiunea imperiului n'a fost niciodată mai tristă; la aceasta se mai adaug încă mari decepțiuni din partea Germaniei. Ce-i drept, Munir Pașa a fost trimis la Berlin pentru a felicita pe Wilhelm II-lea cu ocaziunea suirei pe tronul german și avea totdeodată misiunea din partea sultanului ca să întrevină, ca Germania să continue a spriginii și a protejii pe Turcia. Comitele Herbert de Bismarck ar fi răspuns într'un mod de tot des curăgetoriu, indicând lipsa de siguranță în Turcia, desorganizarea administrativă urmată din neplătirea funcționarilor și a soldaților. Situațiunea este de astfelu, încât Germania nu s'ar putea opune cu folos pentru Turcia.

Insemnătatea, ce i se dă liniei ferate Viena-Constantinopol o caracterizează diariul „Times“ astfelu:

Această linie, ține diariul engles, unesce Austro-Ungaria, Sârbia, Bulgaria și Turcia cu legături practice de o țarie mare și durabilă, astfelu că în comparațiune cu acestea legăturile alianțelor obișnuite sunt legături de nisip. Sârbia și Bulgaria vor ajunge în mai mare depeșă de Austro-Ungaria, de acum înainte va avea mai multe cuvinte de a privi aceste țări ca fiind în lăuntru sferii sale de activitate.

Principele Ferdinand și ministrii sei a folosit trecerea primului tren prin Sofia ca o ocaziune binevenită pentru o serbare națională. Afară de conștiința de a fi contribuit *per eminentiam* la înființarea unei opere naționale, ei pot privi cu drept cuvânt noua linie ca o garanție pentru independența Bulgariei.

Fie-ne permis d'a exprima părerea, că noua cale ferată va exercita o mai mare influență asupra viitorului Bulgariei decât ultima întâlnire a împăratului german cu cel rusesc. Fără îndoială se va fi observat, că la festivitățile din gara Sofia n'a luat parte nici un bărbat de stat austriac. Turcia firesce n'a fost reprezentată, pentru că ura Porții în privința liniei Vacarel-Belova și a altor dificultăți încă nu s'a potolit. Lucrul se esplică ușor: Austria n'a voit să atingă susceptibilitatea țării curtenind pe prin cipele Ferdinand, și apoi afară de aceasta ar fi fost sub demnitatea unui stat mare ca Austria se ia parte la serbarea bulgară. N'avem însă nici cel mai mic cuvânt d'a ne îndoi că Austria nu va privi independența Bulgariei și a celorlalte state mici ca o cestiune de interes vital pentru ea; și a crede, că ea va sta cu mâinile sin când se va face trafic cu acele interese vitale, sau a presupune, că Germania este gata d'a disolva alianța întreită dintre Germania, Austria și Italia dând consimțământul seu la un asemenea trafic, ar fi cea mai mare greșală posibilă.

Epilogul desculpării mele.

Arad, Iuliu, 1888.

Dăm loc acestor reflecțiuni ale dlui prof. sem. V. Mangra declinand noi ori-ce solidaritate în

veți vindecă. Se înțelege, că întreprinderile lui erau totdeuna favorite și de mamă sa Dochia. Și apoi mai avea ea un plan; Andreiu adecă acuși e ficior în lege, june voinic și frumos, ficior de bogătan, cum se ține, și sub firma aceasta vom face o parte bună cu căsătoria lui, și cu o zestre potrivită, cu care nu numai că vom aduce în ordine finanțele cele din ce în ce tot mai sdruncinate, ci Andreiu încă va deveni om de casă, econom harnic cu aședământ, cum eram odată; și la curtea noastră din Brătesci vor reveni ear timpurile cele bune de odinioară.

Dochia a știut o mulțime de patimi ale fiului ei, fără ca ele să devină cunoscute de public.

Inclinarea spre fărădelegi, dedarea spre beție, plăcerile de a petrece timpul cu jocuri, baluri și joc de cărți zile și nopți întregi, erau unele din principalele inclinări ale lui Andreiu pe lângă acestea trufia și sumeția ca la nimenea altul. Ceste două erau cunoscute de toți cu câți convenia și nici că i se lua în nume de rău, ear celelalte și cu deosebire jocul de cărți și beția trebuiau ascunse pentru totdeuna din ochii lumii și aceasta o făcea mamă sa Dochia cu cel mai bun succes. Și cu cât era mai favorit de mamă-sa la comiterea scandalurilor, cu atâta se demitea mai fără sfială. (Va urma.)

aceasta afacere, și rezervându ne dreptul a ne face reflecșiunile noastre:

Comodă de tot comodă poziție are „preotul ortodox“. Ori scrie din „părțile Aradului“ ori din Arad, d-sa scrie în tot locul de acasă. Pe lângă aceasta mai are și acel avantaj însemnat, că fără a se gândi ce și cum scrie, e sigur, că produce totdeuna efect și încă ce efect!

Prin corespondința publicată în Nr. 28 al „Telegrafului Român“ și-a ajuns, după dorință, scopul, ce-l urmărea: suspendarea mea din oficiu. Și me mir, că după o isbândă atât de strălucită „preotul ortodox“ mai ține cont de mine căutându-și gloria în continuarea unei polemii plină de cele mai înjositoare personalități, precum este cea din Nr. 48 al acestui diar.

Din parte-mi, vedând, că afacerea n'a rămas a fi tratată și rezolvită în cadrul discușiunilor diaristice, ci, deja se află trasă în cercul de activitate al judecătorei bisericesci, eram să renunț definitiv la dreptul de a mai reflecta asupra invectivelor „preotului ortodox“. Dar, vedând earăși, că corespondințele acestui „preot“ țintesc la nisce scopuri și interese particulare, și că sub pseudonimul „preotului ortodox“ se ascunde un sicofante temerariu, din deferența către publicul cetitoriu, nu-l pot lăsa, fără ca să-i dau răspunsul cuvenit, nu mai ales, după ce singur își dă pe față tendința de a preocupă nu numai opiniunea publică, ci și conștiința celor chemați a se rosti în cauză.

„Am aflat pe omul!“ esclamă „preotul ortodox“ cu o bucurie confusă. Da, ai aflat pe omul, constat și eu, însă nu pe acela, care l'ai căutat, ci omul, pe care nu l'ai căutat. Aplicația parabolei despre Vameșul din evanghelie la pozițiunea mea esterioră e foarte greșită. Confesiunea Vameșului: „Doamne fii milostiv mie păcătosului“ este chipul confesiunii creștine, *acel nosce te ispum*, care ne înfățișează pe omul intern, ale cărui acțiuni însă nu vin la aprețierea tribunalului esterior, ci rămân la aprețierea tribunalului intern, la aprețierea conștiinții.

Încât despre mine, ca om mărturisesc, nu pot face excepțiune dela regula generală: *Homo sum: humani nihil a me alienum puto*. „Căci de vom ține, că nu avem păcat, ne înșelăm pe noi înșine, și adevărul nu este în noi“, ține s. apostol și evangelist Ioan în întâia epistolă generală. Înclinarea spre păcat este însușirea omului. *Video meliora, proboque: deteriora sequor*, (Ved binele și-mi place, dar răul mă îndemn a-l face) ține preotul român prin rostul Medeei. Ear divinul Pavel constată acest adevăr în epistola către romani, țicind: „Știu, că în mine nu locuiesc ce este bun; că a voi se află în mine, ear a face binele nu aflu. Că binele, care voiesc, nu fac, ci răul, care nu voiesc, acela fac.“ Și când auz pe „preotul ortodox“, predicându-mi pocăința Vameșului, îmi vin în minte cuvintele Mântuitorului, cu care a înfruntat ipocrisia fariseilor: Vai vouă fariseilor fățarnici. . . . Sub raportul moral, „preotul ortodox“ nu va proba cu nimic perfecțiunea ori superioritatea sa între muritori, încât să nu aibă lipsă de confesiunea Vameșului.

În desculparea mea din Nr. 38 al „Telegrafului Român“ răspundând la atacurile rătăcioase ale „preotului ortodox“ îndreptate în contra mea, ca membru al corpului didactic, ca membru al clerului și ca membru al bisericeii, — am opus invectivelor personale dovești din fapte concrete, dovești raționale și dela auctoritatea bisericeii. Am accentuat că, din cauze independente de mine, deși nu mi-am putut completa studiile la oare-care facultate teologică în străinătate, dar am căutat prin diligența proprie și munca stăruitoare să-mi câștig calificățiunea pentru catedra, la care am fost ales. Biserica n'a cheltuit pentru calificarea mea nici un ban: „trebuințelor mele mâinile acestea au slujit.“ Voind însă a face haz, ca să apară de om cu spirit „preotul ortodox“ observă, că „diligența și munca au fost condițiunile, sub cari cu mâinile am putut ridica leafa lunară.“ Îi sunt recunoscători pentru mărturia aceasta prețioasă. Adevărul se poate exprima în multe forme, chiar și prin sarcasm. Și față de mine stă adevărul, mărturisit de însuși adversariul meu, că numai muncind cu diligență am putut ridica leafa lunară. Alții, din ceata „preotului ortodox“ ridică de două ori atâta, și mai multă leafă, ca mine, fără ca cineva să-și facă scrupuli așa mari din condițiunile, sub cari ei ridică leafa lor.

Fără a reclama vre-un merit pentru mine, ba nici cuvântul „merit“ nu l'am întrebuințat de fel în desculparea mea, „preotul ortodox“, negreșit, ca să constate, că și „un preot dela sate“ scie să facă filosofie, desvoltă o teorie subiectivă despre merit, muncă și diligență, sub mai multe puncte de privire foarte caracteristică. „Să îme ierte dnul Mangra, ține dsa, că eu ca un preot ortodox dela sate am cu totul alt concept despre merit și despre muncă și diligență, anume eu așa cred, că fie-care om plătit cu plată sistematică e datoriu a munci cu diligență, și de aci nime nu-și poate vindeca șie-și vre-un merit, căci după al meu concept merit este a munci cu diligență pentru interese comune și salutare fără plată, și când dl Mangra ar putea dovedi că a servit, unde astăzi se află numai din zel și abnegațiune, ear nu din interesul de a avea cele necesare pentru traiul vieții, atunci m'ăș retrage cu rușine, căci om de omenie n'ar trebui nici să stea cu mine de vorbă.“

Cam anevoie, țeu, va eși „preotul ortodox“ din această încurcătură „filosofică“ cu cinstea întreagă. Cu filosofia și logica d-sale eu merg mai departe, și țic: merit e „a lucra fără a mânca.“ Morala creștină însă ne învață, că după pietatea către D-țeu, cea mai mare datorie a noastră este să conservăm esistența noastră. „Omul luat ca persoană, ține

Kant, nu poate fi stimat numai ca mijloc pentru nisce scopuri esteriore ale lui, ci ca scop pentru sine însuși.“ De aci obligațiunea morală pentru fie-care om de a face us de toate mijloacele ce servesc spre conservarea organismului uman. În urmare nu un raționament de interes, ci datorie morală este, care direge pe om în câștigarea mijloacelor pentru traiul vieții. Și cine muncesce cu sirguintă, fie plătit chiar, pentru scopuri comune ori pentru sine, el împlinesce datorie morală către sine însuși și către societate. Ear faptele săvârșite prin împlinirea datoriei morale sunt recunoscute ca demne de un merit, precum în morala filosofică așa și în cea teologică.

Este nu numai absurdă, dar și nemorală e pretensiunea „preotului ortodox“ ca să-i arăt drept merit, că am muncit pentru interese comune și salutare, fără plată, numai din zel și abnegațiune, eu care nu am nici o avere privată, din care să trăiesc, afară de leafa modestă de 83 fl. pe lună. Dar nu scriptura țice? „Vrednic este lucrătorul de plata sa!“ „Celui ce lucrează, plata nu i se socotesce ca dar, ci ca datorie“, țice s. Pavel către romani. „Cine servesc în oaste vre-odată cu cheltuiala sa? — întreabă același apostol. — Sau cine plantează via și nu mănâncă din fructul ei? sau cine pasce turma și nu mănâncă din laptele turmei?“ „Preotul ortodox“ pururea cu „ortodocșia“ pe buze nu vede, că a cășut cu conceptul seu, despre merit și muncă, în eresia Gnoșticilor, cari puneau și căutau meritul omului nu pe terenul etic, ci pe cel fizic. Eată unde duce patima pe om! Pentru mine, care muncesc cu diligență, munca nu e merit, fiind-că sum plătit; ear pentru „preotul ortodox“ și alții, fără a munci mai mult ca mine, dar fiind-că sunt mai bine plătiți, munca e merit deosebit, pentru care sunt încă remunerați și distinși cu ranguri și onoruri în biserică!

(Va urma.)

Varietăți.

* Alteța Sa principele moștenitoriu de coroană ș'a serbat la 21 August ziua născerii Sale. Din acest incident i a sosit o mulțime de felicitări, între cari amintim telegrama Maj. Sale, adresată din Ischl.

* (Augustin Trefort) Răposatul ministru este descendentul unei familii franceze emigrată în Ungaria, cu ocaziunea revoluțiunii celei mari. S'a născut la anul 1817 în comitatul Zemplin, unde taicăl seu a fost medic. În colera din anul 1831 perșându-și părinții — când abia era în etate de 14 ani — a devenit sub tutoratul contelui Antoniu Csáky, care era un amic intim al decedatului seu părinte. Sub conducerea acestui conte ș'a făcut studiile gimnasiale în Agria, ear studiile juridice în Pesta. După terminarea cursului iuridic a întreprins o călătorie în țările vestice. În anul 1837 a intrat în oficiu la cancelaria aulică, unde însă abia un an și jumătate a stat, și a mai preferit a se ocupa mai ales cu colaborarea la diferite scrieri periodice. La organul lui Kossuth „Pesti-Hirlap“ era colaborator ordinaru.

În anul 1848 a fost numit de secretariu de stat în ministeriul de comerț, dar erumpând revoluțiunea în toată puterea sa, a aflat de bine a emigra pe un timp oare-care. Reîntors în patriă, s'a ocupat mai mult cu scrierea de diferite broșuri mai ales în materia economiei naționale și cam în aceasta direcțiune și-a desvoltat mult timp activitatea și factice. După demisionarea răposatului ministru Pauler, la anul 1872 în Septembrie a ajuns de ministru al cultelor și instrucțiunii publice, în care portofoliu l'a ajuns și moartea. Activitatea sa în aceasta calitate ne este prea bine cunoscută, și comparată cu a fericitului în Domnul br. Eötvös, trebuie se țicem: că ministrul Trefort a lucrat numai pentru maghiari.

* (Felicitări). Din incidentul jubileului ministrului de honvești Fejérváry, archiducele Iosif în fruntea generalilor și a corpului ofițeresc l'a felicitat personal, accentuând deosebita-i tactică prin care a contribuit la ridicarea honveșimei.

* (Drum de fer prin Săcuime). În zilele trecute s'a pertractat la ministeriul de comunicațiune cestiunea de concesiune pentru drumul de fer Csik-Szereda — Gy. Sz.-Miklós, și capitalul de construire s'a statorit cu 4,150,000 fl.

* (Cas de moarte). Cetim în „Luminătoriul“, că Elisa Trăilă, născ. Macsin, soția parochului gr. cat. în Fabricul-Timișoarei, a răposat în 7/19 a l. c. în etate de 50 ani.

* (Avis.) Direcțiunea gimn. reg. ung. de stat. din Sibiu, aduce la cunoscința publică, că anul scol. 1888/9 se va începe cu 1 Septembrie a. c.

Evelul, care dorese a fi susceput în I a clasă gimnasiale, trebuie să se prezenteze la direcțiunea gimnasiale cu părinții sau conreșții lor în zilele 28—31 August a. c. și trebuie să arete prin atestat de botez, că a trecut de 9 ani, ear prin atestat scolastic, că au absolvat 4 clase normale, în lipsa acestuia trebuie să facă un examen de primire.

La începutul anului scolastic nu se vor primi în clasa I-mă mai mulți ca 65 elevi; și în locul prim vor fi considerați cei din loc, cei din provincie

numai după aceștia. Repetenții în aceeași clasă nu se primesc.

În înțelesul articolului de lege XXII din anul 1887 la primire trebuie să se documenteze, că până la anul al 12-lea au mai fost odată oltoși. Dacă elevul nu va documenta, că a fost oltoit cu succes, sau că în un interval de 5 ani a fost morbos de vârsat adevărat, sau că după lege a fost dispensat de sub obligamentul oltoirii din nou, nu se primește definitiv până când acest defect nu se suplinese și aceasta nu o va documenta.

Acei elevi, cari vin dela un gimnasiu străin, trebe să arete atestatul de pe clasa absolvată și trebe să prestee un examen de primire.

Tot elevul solvesce: 2 fl. ca tacsă de înscriere și 24 fl. didactru, afară de aceea la fondul de ajutorire al tinerimei cel puțin 40 cr., pentru instruirea în cântări și estradarea atestatelor semestrale câte 50 cr. Dispensare dela solvirea didactrului se face numai pe baza atestatului de paupertate autentic.

Esamenele de primire se fac în ziua primirei, ear cele de repetiție în 31 Aug. st. n.

Elevii, cari nu sunt de aici, pot să și angajeze cuartir numai pe lângă aprobarea direcțiunii.

Fiesce care elev e datoriu să și procure manualele de lipsă și regulamentul gimnasial într'un esemplariu.

* (O glumă cu urmări rele.) În toate otelele mari din New-York este câte un registru, în care chelnerii înscriu pe pasagerii ce doresc să se scoale de dimineață și care n'au încredere în voința lor proprie.

De curând la un hotel, un neamț, anume Bauer, voinde să facă o glumă, fură registrul în cestiune și înseamnă în camera lui în dreptul tuturor pasagerilor, că trebue să fie ascultați a doua și la trei oare dimineața. Pe urmă puse registrul la loc și se retrase.

Chelnerul de serviciu se miră foarte mult de această coincidență, ca toți pasagerii fără excepție să fie sculțați așa de dimineață și în același timp. Dar mai pe urmă el se gândi, că poate oamenii se sfătuiră să facă cu toți o excursiune.

La trei oare punct apăsa toți nasturii clopotelor de deșteptare și încep dealungul apartamentelor un sgomot îngroșător de clopote.

Pasagerii, creștând că s'a aprins otelul, au sărit în cămașă de prin paturi, au pus mâna pe hainele și bagagele lor și o croiră la fugă. Nu se poate descrie încurcătura ce s'a produs pe scări.

Unii din ei au cădut de și au spart capetele, alții au fost loviți de geamantanele scăpate din mâni și care se rostogoliră pe scări. În sfârșit, după un sfert de oară se aflară cu toții pe stradă, așteptând să isbucnească flăcările din hotel.

Gardiștii, aușind dela un pasager că e foc, au dat alarmă și curând au sosit pompierii în goană, au aședat aparatele și stăteau gata să improasce flăcările cu apă îndată ce se vor arăta.

Tocmai după un ceas s'au esplicat lucrurile.

Nenorocitul chelner, care sunase deșteptarea generală, era cât pe aci să fie sfășiat, dacă nu s'ar fi ascuns în pivnița unei case vecine.

Mai mulți pasageri greu răniți, au fost tranșportați la spital.

* (Duel între două fete). Foilor parisiene li se împărtășese următorul cas din Cane. Două fete frumoase și tinere din cele dintâu familii ale orașului, se amorisară deodată într'un flăcău earăși din familie fruntașă. Ajungând în o ceartă să hotărâră a deslega cestiunea prin duel. Lupta înse să nu încete mai nainte d'a căde una dintre ele moartă. Arma aleasă a fost pistolul. Cea mai tineră, în vârstă de 18 ani, s'a ales cu o rană la umărul stâng; cea mai în vârstă, de 22 de ani, a primit un glonț mortal în pept. Duelul a provocat mare senzațiune.

* (Cea mai puternică mașină din lume). Cea mai puternică mașină din lume se află în uzinele de zinc dela Fridensville. Ea se numesce „Președintele“ și este alimentată de 16 cazane; forța sa motorică e de 5000 cai. Îndoid numărul cazanelor, s'ar putea obține o forță de 10,000 cai. Nicăiri nu se află o asemenea pompă care se poată revalisa cu acest monstru. La fie care învârtitură a roatelor sale ea asvêrle o cantitate de apă ca a unui riuleț. Numărul galoanelor de apă ce ea ridică pe minut este de 17.500. Ea lucrează cu o ușurință de mișcare într'adevăr miraculoasă: nici o stropitură de apă nu se varsă în camera, unde se mișcă mașina.

Mașina rămăsese în nelucrare în timp de 7 ani, dar din luna Martiu 1887 a început a funcționa ziua și noaptea. Ea consumă 23 tone de cărbuni pe zi și face șapte învârtituri pe minut, și ar putea se face chiar și 14. — Roatele au 37 picioare în diametru și cântăresce fie-care 40 tone.

Dacă această mașină este cea mai puternică, este ca mașină ficsă, căci mașinele cu vapor, cari pun în mișcare marile cuirasate, desfășură o putere care adese-ori întrec 12,000 cai

* (Turnul Colțea). Dărimarea turnului s'a început din zilele trecute și astfelu Bucureștii va

perde încă o podoabă de odinioară. Cu ocaziunea dărimării s'a scos din turn un clopot mare, pe care se află următoarea inscripțiune: „Turnat în Viena de Johann Baptist Dival în anul 1815.“ Pe clopot e zugrăvită o acuilă cu 2 capete; sf. Vasilie, Ioan și George.

* (Un glob gigantic.) Unul dintre cele mai grandioase obiecte ale expoziției din Paris va fi un glob al pământului: care va fi a o milioană parte a mărimei adevărate a pământului și va avea un diametru de 40 metri. Globul, pe care spre exemplu Parisul ocupa un loc de 12 milimetri în diametru, se va întoarce tot la 24 de oare împregiurul osiei. Pentru acest glob se va aranja o sală anumită, pe ale cărei galerii vor avea loc 300 de persoane.

Comerțul României cu țările străine în anul 1886.

(Începere.)

În același timp însă, a suferit și esportul României pentru Austro-Ungaria. În anul 1883, acest esport era de 71,478,385; în 1885, de 83,723,118 lei, și în 1886, el cădă deodată la 34,677,718 lei, adică la mai puțin de jumătate. Represaliile luate de Austro-Ungaria în acel an și-a produs și ele efectul lor. În schimb însă comerțul României a căutat a-și deschide alte deșeuiri și a avut un succes satisfăcătoriu în aceste silințe, căci în 1886, valoarea totală a esportului a fost de 255,546,263 lei, adică cu mult mai mare decât în anii anteriori, știut fiind, că în 1883 el se cifra cu 220,650,279 lei, în 1884 cu 184,115,542 și în 1885 în 247,968,201 lei. Englitera, Belgia, Franța și Italia sunt deșeuirile cără care produsele române au luat drumul și în care producătorii noștri ar rezista a-și mări considerabil clientela.

Esportul pentru Englitera a atins în 1886 suma de lei 116,627,134 și a întrecut cu 32,344,474 pe cel din 1885 și cu 56 milioane pe cel din 1884.

Articolul de producțiune austro-ungar, care a fost mai crud lovit în ultimii ani, este pielăria, curelăria, cismăria și blănăria. În 1883, importam de acest fel de articole din Austro-Ungaria pentru suma de lei 29,081,806; de atunci importatiunea a scădă treptat la 23,431,940 în 1884, la 19,367,476 în 1885 și la 13,767,325 în 1886, sub tariful autonom.

În aceste articole nu găsim nici unul din statele Europene, care să fi înlocuit la importul în România pe Austro-Ungaria în aceeași însemnată proporțiune; sporiu la importul în România a pielei, cismăriei, blănăriei etc., găsim până la concurența a 2 milioane lei la Germania și vre o 700,000 lei la Englitera. Restul e probabil, că s'a înlocuit cu produse, care au început a se fabrica în țeară, mulțămită fabricelor de pielărie, curelărie și de cismărie, ce s'au înființat. Tabloul general în adevăr constată, că dela toate statele n'am importat în 1886 piei, curelărie, cismărie etc. decât pentru 23,236,182 lei, contra 35,003,678 în 1885.

În articolul țesuturilor și industriilor derivate încă a suferit Austro-Ungaria; dela 43,420,691 lei în 1883 ea nu mai importa în România în 1886 decât pentru 28,805,101 lei; de această scădere a profitat în parte Germania, ale cărei țesături importate aci s'au ridicat dela 19,191,473 lei în 1883, la 28,324,643 în 1886; în oare-care proporție a beneficiat și Belgia, care ne-a trimis în 1886 pentru 1,245,290 contra 158,068 lei în 1883.

Importul de lemnărie austro-ungară a cădă și el dela lei 15,671,666 în 1883, la 9,589,887 în 1886; materiile și fabricațiunile metalice dela 19,603,735 la 10,474,868; beuturile dela 2,018,347 la 279,270; sucurile vegetale și medicamentale dela 2,222,646 la 1,036,907 lei, obiectele de curelărie dela 2,039,110 la 861,841 lei.

Aceste perderi pentru industriile austro-ungare la importul lor în România nu pot fi atribuite în întregul lor aplicării tarifului autonom, din momentul ce decrescerea a început dela 1883 și a continuat la 1886, an în care a luat proporțiuni și mai însemnate.

Acum câțiva ani, România făcea un însemnat comerț de vite cu Austro-Ungaria. Anual esportam pentru această țeară animale vii în valoarea de aproape 15 milioane; comerțul de porci cu deosebire întra cu o cifră foarte însemnată în această sumă; și producătorii români ca și proprietarii și arăndașii de păduri, în care se hrăneau râmători, realisau beneficii frumoase. De pe la 1882 în coace însă Austro-Ungaria și mai cu seamă Ungaria, au început a face tot felul de șicane esportatorilor români cari, încetul cu încetul, au trebuit să renunțe și la esportatiune și la cultura vitelor. Deși eram legați printr'o convenție de comerț, care asigura libera intrare în Ungaria a vitelor române, guvernul acestei puteri inventând existența epizootiei în țeară se găsia totdeauna în drept d'a ne închide granițele, aci în mod absolut și pe față, aci indirect prin impunerea la intrare a unor condițiuni absurde și ridicole.

În anul 1883 încă mai esportam în Austro-Ungaria vite pentru suma de 10,315,085 lei; la anul 1884 însă, acest esport a cădă la 6,368,853; la 1885 cifra esportatiunilor ajunsese la 2,987,428 pentru vite. Aplicarea măsurilor represive din partea Austro-Ungariei, ca răspuns la tariful nostru autonom, n'a mai avut a produce nici un efect, valoarea esportatiunilor în vite fiind deja redusă la minimul posibil

prin șicanele practicate mai dinainte de vecinii noștri. În anul 1886 aceste esportatiuni au fost în adevăr de 3,129,123, adică mai mult ceva decât în 1885.

O scădere mai simțitoare decât aceasta nici că se putea. Și însă ce e mai de regretat e, că în această ramură de producțiune deșeușul, ce ne oferă până acum Austro-Ungaria n'a putut fi înlocuit cu nici o altă țeară în aceeași proporțiuni.

Italia e singura țeară pentru care silințele făcute de ultimii ani de esportatorii de vite au avut oare-care succes. Pentru această țeară nu esportam în adevăr în 1883 nici o vită; în 1884 s'a făcut prima încercare și s'a esportat pentru 1600 lei; la 1885 esportul a atins 642,300 și la 1886 s'a urcat la 1,939,063 lei.

Resultă deci, că aplicarea tarifului autonom față cu Austro-Ungaria și măsurile represive ale acesteia, n'a făcut nici un rău comerțului de vite român, acest comerț fiind deja ucis înainte de 1886 prin șicanele Ungariei.

Un al doilea articol, în care constatăm însemnata scădere la esportul român în Austro-Ungaria, sunt produsele făinoase și derivatele lor. În 1886 esportul acestor materii pentru Austro-Ungaria se cifra cu 46,333,006 lei; la 1884 figurau încă ca 45,920,917 și la 1885, esportatiunile se ridicase chiar la 59,996,426 din cauza slabei recolte, ce se făcuse atunci peste Carpați. În anul 1886 însă acest esport a cădă deodată la 15,953,696 lei, adică la 1/4 parte de ce era la 1885.

Austro-Ungaria știind, că România e o țeară agricolă, și-a îndreptat toate săgețile în contra comerțului de esportatiune a cerealelor noastre, ca măsură represivă. Silințele sale n'au făcut decât să dea o altă direcțiune cerealelor române; în loc de Austro-Ungaria, ele au luat drumul Engliterii. Pentru această țeară nu esportam în adevăr în 1883 cereale decât pentru lei 87,129,889; pentru 59,966,820 în 1884; în 1886, cifra s'a ridicat la la 106,396,104 lei.

Esportul materiilor fertile și industriilor derivate a suferit asemenea în 1886. Valoarea lui se menținuse în anii 1883, 1884 și 1885 la 4 milioane lei; în 1886 el a cădă deodată la 1,449,098 lei; esportul fructelor, legumelor și altor produse vegetale în Austro-Ungaria, a cădă la 218,904 în 1886, dela 2,040,260 în 1885.

Esportul de beuturi a crescut din contră în proporțiuni foarte însemnate în 1886. În anul 1883, Austro-Ungaria abia ne cumpăra beutură pentru 225,260 lei, în 1884 pentru 213,121; în anul 1886 cifra esportatiunilor noastre a atins 5,669,295.

Esportul de spirt cu deosebire a sporit în mod considerabil. De unde spirturile austro-ungare găsiu deșeușuri pe piețele române, acum nu numai că ele au fost cu deșevșire escluse de pe acestea, dar încă sunt cu succes concurate pe piețele Austro-Ungariei.

Esportul celorlalte produse române în Austro-Ungaria presentă puține variațiuni în ultimii ani. „Cur. Finanț.“

Mulțămită publică.

La apelul comitetului parochial din Ferihaz, tractul Sighișoarei, dat în Nr. 54 al „Telegrafului Român“ pentru ajutorarea orfanilor nenorociți rămași în urma părinților loviți de fulger a încurs la adresa subscrișului următoarele ajutoare:

Domnul Nicolae Ivan preot în Aiud. 1 fl. 50 cr.
Prin domnul Ioachim Păreșu paroch gr. or. în Agnita, colectă dela popor . . . 1 fl. 20 cr.
Prin domnul Ioan Brote paroch gr. or. în Mateiaș, colectă dela popor . . . — fl. 50 cr.
Prin domnul Ioan Fodorean paroch gr. or. în Păucea, colectă dela popor. . . 1 fl. 87 cr.
Prin domnul Dimitrie Moldovan administrator protopresbiterial în Sighișoara, colectă dela popor 3 fl. 20 cr.
În sumă 8 fl. 27 cr.

Comitetul parochial aduce prin subscrișul în numele orfanilor cea mai ferbinte mulțămită stimaților domni preamintiți, cari pētrunși de nenorocirea sērmanilor orfani, fără întârziere a alergat într'u ajutorire și alinarea suferințelor acelor rămași în miserie și în considerarea stărei lor demne de compătimire, în carea a decădă nefericitiți, din nou apeleaza la ajutoriul tuturor celor pētrunși de aceasta nenorocire.

În deosebi onorabila redacțiune a „Telegrafului Român“ este cu profund respect rugată: să binevoiască spre mângăerea acestor sērmani rămași în ușile oamenilor simțitori a deschide o colectă întru ajutorarea lor, precum și preoțiimea a nu întrelăsa mijlocirea colectelor în popor. *)

Sumele incurse cu abstragerea unei sumulițe pentru îmbrăcăminte orfanilor mitutei pe earnă — se vor depune spre fructificare la o casă de păstrare. Ferihaz, în 9 August, 1888.

Zacharie Ganea,
paroch.

*) Redacțiunea noastră, ca totdeauna în astfelu de casuri, e gata a primi oferte de ori-ce natură pentru ajutorarea celor nenorociți și imediat se vor pune la dispozițiunea pâr. Z. Ganea.
Red.

Nr. 474. [1901] 1—3
CONCURS.

Pentru ocuparea posturilor învățătorești din:

- a) Rêstoșnea, cu salariu anual 100 fl., cuartir și lemne;
b) Poleți, cu salariu anual 115 fl., cuartir și lemne, — se publică concurs cu termen de 30 zile de la prima publicare în foaia „Telegraful Român.”
Pentruții vor avea a subșterne suplicile concursuali instruite cu documentele prescise în lege, subscrișului, p. u. Maros-Vécs.

Oficiul protopresbiteral gr. or. al tractului Reghinului.

Idicel, 4 Iuliu, 1888.

În conșelegere cu comitetele parochiali.

Galacteon Șagău,
protopresbiter.

Nr. 575. [1903] 1—3
CONCURS.

Pentru ocuparea posturilor de învățători la scoalele din protopresbiteratul gr. or. al Sighișoarei, în următoarele comune, se escrie concurs în termen de 30 de zile de la prima publicare.

1. Sighișoara, un post de învățătoriu cu salariu de 300 fl. și anume: a) 235 fl. din cassa alodială; b) 45 fl. de la popor prin repartiție; c) trei stângini de lemne în valoare de 20 fl.
2. Ferihaz, două posturi, unul de învățătoriu primariu pentru clasa a II-a, cu salariu anual în bani 85 fl., solvinți în 4 rate și 20 hectolitri cucuruz sfărmat, computat în 3 fl. 75 cr., în sumă deci salariul de 160 fl., cuartir și lemne de foc.

Învățătoriu secundariu pentru clasa I-a cu salariu în bani 65 fl., solvinți în 4 rate și 20 hectolitri cucuruz sfărmat à 3 fl. 75 cr. în sumă deci salariul anual de 140 fl.

3. Criș, cu salariu anual de 150 fl., cuartir și lemnele necesare de foc.

Doritorii de a ocupa vre-unul din aceste posturi, au să-și trimită cererile concursuale întregite cu documentele cerute de legile școlare în vigoare, până la termiul sus menționat subscrișului oficiu protopresbiteral.

Sighișoara, 31 Iuliu, 1888.

Oficiul protopresbiteral gr. or. al tractului Sighișoarei.

În conșelegere cu comitetele parochiali.

Demetriu Moldovan,
administrator protopresbiteral.

Nr. 268. [1902] 1—3
CONCURS.

Devenind stațiunile învățătorești de la scoalele din comunele mai jos numite vacante, se escrie pentru întregirea lor concurs cu termen până la 14 Septembrie, 1888 st. v.

Emolumentele sunt:

1. Pentru două stațiuni la scoala din comuna Rêhëu, una cu salariu de 180 fl., ear alta de 150 de fl. numărăți în cuartale decursive de la comună, și învățătorii se deobligă să țină în Dumineci și sêrbători strană.
2. Pentru stațiunea din Drâmbariu, leafă 100 fl., bani din repartiție, de la comună pământuri arătură, cari aduc un venit de circa 100 fl., cuartir în edificiul scoalei și o delniță de lemne din pădurea comună.

Doritorii de a ocupa menționatele stațiuni au a-și asterne suplicile instruite amêsurat legilor în vigoare oficiului protopr. gr. or. subsemnat, până la termenul arătat.

Sebeș, 8 August, 1888.

Oficiul protopresbiteral gr. or.
I. Tipeiu,
prot.

Nr. D. f. g. 38. [1900] 2—3
CONCURS.

Pentru ocuparea unui post de profesor la gimnasiul public român

greco-oriental din Brad, având de specialitate matematica ca studiu principal și fizica ca studiu ausiliariu, eventual din aceste obiecte ori care poate fi principal și celalalt ausiliar, se escrie concurs cu termen de 30 zile de la prima publicare.

Salariul împreunat cu acest post e 600 fl. v. a., cu prospect de a sê urca și decenalele de câte 100 fl. v. a.

Concurenții își vor adresa petițiunile lor subsemnatului comitet gimnasial instruite cu următoarele documente:

- a) că sunt români de religiunea greco-orientală;
b) că au purtare bună;
c) că au cualificațiunea prescisa de art. de lege XXX din anul 1883 §. 30 și 61 în combinare cu dispozițiunile bisericesci relative la cualificațiunea profesorilor de la institutele medii confesionale.

Comitetul reprezentanții gimnasiului român greco-oriental din Brad.

Brad, la 7 Iuliu, 1888.

Vasiliu Damian,
președinte.

Nr. 226. [1899] 2—3
CONCURS.

Pentru ocuparea postului de capelan în parochia Zdrapți pe lângă debilitatul paroch actual pe basa inaltei incuviințări consistoriale dto 7 Iunie a. c. Nr. 2415 B., se escrie concurs cu termen de 30 de zile de la prima publicare.

Venitele împreunate cu acest post sunt:

Din toate venitele parochiali computeate cu 354 fl jumătate, adică 177 fl.

Doritorii de a competi la acest post, au a-și asterne petițiunile lor subsemnatului oficiu protopopesc în termenul deschis, instruite conform legii. Comitetul parochial gr. or. al comunei Zdrapți.

În conșelegere cu oficiul protopresbiteral gr. or. al Zarandului.

Brad, la 10 Iuliu, 1888.

Vasiliu Damian,
protopresbiter.

Nr. 328. [1894] 2—3
CONCURS.

Pentru întregirea posturilor învățătorești de la scoalele din comunele mai jos însemnate ale protopresbiteratului Sêliște se escrie concurs cu termenul de 30 zile de la prima publicare.

1. Aciliu, cu salariu anual de 200 fl., cuartir liber și lemnele tre buincioase pentru încălțit.
2. Alămor, cu salariu anual de 150 fl. de la popor.
3. Tilișca, cu salariu anual de 300 fl., ce se va solvi în rate lunari anticipative.

Alesul învățătoriu va fi obligat a ținé Dumineca și în sêrbători strana în biserică, va instrui pe toți elevii în cântările bisericesci și va propune instrucțiunea în un despărțemânt de la scoala de repetițiune.

Cererile concursuale, instruite conform legilor în vigoare, sê se asterne subsemnatului oficiu protopresbiteral în termenul sus-indicat.

Sêliște, 29 Iuliu, 1888.

În conșelegere cu comitetele concernente.

Oficiul protopresbiteral gr. or. al Sêliștei.

Dr. Nicolau Maier,
protopresb.

Nr. 262. [1895] 2—3
CONCURS.

Pentru ocuparea posturilor învățătorești de la scoalele populare gr. or. din comunele mai jos enumerate din protopresbiteratul Abrudului, se escrie concurs cu termenul până la 30 August a. c.

1. Bucium-Sat, cu salariu anual de 200 fl. v. a. cuartir și lemne.

2. Bucium-Isbita, cu salariu anual de 150 fl. cuartir și lemne.

3. Bucium-Muntari, cu salariu anual de 150 fl. cuartir și lemne.

4. Ciuruleasa, cu salariu anual de 150 fl. cuartir și lemne.

5. Buninginea, cu salariu anual de 150 fl. cuartir și lemne.

6. Petroșeni, cu salariu anual de 200 fl. cuartir și lemne.

Doritorii de a ocupa vr'una din aceste stațiuni învățătorești, au de a-și subșterne petițiunile instruite conform legilor în vigoare, subscrișului până la termenul mai sus prefipt.

De la oficiul protopopesc gr. or. al Abrudului.

Abrud, în 25 Iuliu, 1888.

Ioan Gall,
protopresbiter.

Nr. 333—334 [1891] 2—3
CONCURS.

Pentru ocuparea posturilor învățătorești vacante din mai jos numite comune, aparținătoare tractului protopresbiteral gr. or. al Treiscaunelor, se escrie concurs cu termen de 30 de zile de la prima publicare.

1. Boroșneul mic, postul învățătoreșc împreunat cu cantoratul, cu salariu de 200 fl. încassândi prin epitropia parochială din repartiție, cuartir liber în edificiul scoalei, și 16 poveri de lemne pentru încălțit.

2. Teliu, postul învățătoreșc împreunat cu cantorat, cu salariu de 230 fl. încassândi prin epitropia parochială din repartiție și după pămênturile cantorale, cuartir liber în edificiul scoalei.

Reflectanții la vr'unul din aceste posturi sê-și trimită cererile lor concursuale, instruite conform legilor din vigoare, sub-scrișului în termen deschis, având a se presenta în vr'o Duminecă în biserică spre a-și arăta desteritatea în cântări și tipicul bisericesc.

S. Sânt-Georgiu, 25 Iuliu, 1888.

În conșelegere cu respectivele comitete parochiale.

Dimitrie Coltofean,
protop.

Nr. 269 [1885] 3—3
CONCURS.

Pentru ocuparea definitivă a posturilor învățătorești de la scoalele populare din comunele bisericesci mai jos însemnate, se escrie concurs cu termenul până la 25 August a. c.

1. În Sântpetru, la clasa I, cu salariu anual de 300 fl., în care se cuprinde: didactru școlarilor, venitul de la fênațiu, dreptul de pășunit vitele, strat de verze, cuartir și grașd de vite.

2. În Apația, salariu de 60 fl., de salariu se ține cuartir liber în edificiul scoalei, bucate $\frac{1}{3}$ din stolă, și posibil un ajutoriu de 25 fl. din fondurile archidieceșane.

3. În Lisnêu, salariu de 154 fl., care se cuprinde în 84 ferdele bucate în bani gata, venit stolariu $\frac{1}{3}$ parte, și cuartir liber.

4. În Nou, salariu 60 fl., computat în cuartirul liber, didactru, bucate și $\frac{1}{3}$ parte din venitul stolariu.

4. Fila Baștelecul-Dobêrlêului, salariu 218 fl., cuprins în didactru, bucate, fênaț, $\frac{1}{3}$ din stolă și cuartir liber.

Doritorii de a ocupa unul din aceste posturi au a-și asterne suplicile lor, instruite conform statutului organic și regulamentelor din vigoare, în termenul sus indicat la subscrișului oficiu protopresbiteral.

Brașov, în 25 Iuliu, 1888.

În conșelegere cu comitetele parochiali respective.

Oficiul protopresbiteral gr. or. al Brașovului II-lea.

Ioan Petric,
protopresb.

Nr. 425 [1887] 2—3
CONCURS.

Pentru ocuparea definitivă a posturilor învățătorești de la scoalele populare din comunele bisericesci mai jos însemnate, se escrie prin aceasta concurs cu termenul până la 25 August anul curent.

1. În Cernatul Săcelelor, la clasa a II-a cu salariu anual de 250 fl., având alesul a instrui și elevi și elevele din scoala de repetițiune.

2. În Purcăreni, la clasa I-a cu salariu anual de 200 fl., pentru cursul cuotidian și 35 fl., pentru scoala de repetițiune, afară de aceasta va fi și cantor în a 2 a sêptemână, și venitele cantorale fac aprocsimativ 40 fl.

3. În Zizin, cu 111 fl. salariu, cuartir liber în edificiul scoalei, având a prevedea și postul de cantor, afară de aceasta i sê pune în vedere un ajutor de 25 fl., din fondurile archidieceșane.

4. În filia Cărpiniș aparținătoare de Tărlungeni, cu salariu anual de 50 fl., v. a.

Reflectanții la ori-care din aceste posturi, au a-și asterne suplicile lor instruite conform statutului organic și regulamentelor din vigoare, în termenul sus indicat la subscrișului oficiu protopresbiteral.

Brașov, în 22 Iuliu, 1888.

Oficiul protopresbiteral gr. or. din tractul Brașovului I.

Ioan Petric,
prot. ca adm.

Nr. 476. 1888 [1890] 3—3
CONCURS.

Pentru îndeplinirea posturilor vacante de învățători la scoalele din comunele mai jos înșirate, în protopresbiteratul Lupșei, se escrie concurs până la 20 August, 1888 v.

1. La Ofenbaia cu salariu în bani 200 fl., grădină de legumi, jumătate venitul cantoral, lemne de foc, cuartir liber, și ca diurne pentru conferințe 8 fl.

2. La Runc cu salariu în bani 134 fl., în bucate 18 ferdele vechi, legumă 40 chilogr. lemne de foc, și diurn la conferințe 9 fl.

3. La Valea-Lupșei cu salariu în bani 125 fl., lemne de foc, cuartir, și diurne la conferințe 7 fl.

4. La Buru cu salariu de 70 fl., cuartir, lemne de foc, și diurne la conferințe 9 fl.

5. La Lunca cu salariu în bani 100 fl., 10 ferdele bucate, 25 Chilogr. legumă, cuartir, lemne, și 8 fl. diurn la conferințe.

Doritorii de a competi la unul din acestea posturi, sê și astearnă cererile, instruite în sensul stat. or. cu documentele prescise, la acest oficiu cu observarea §-lui 76 pct. 7 din Normativul școlar.

Concurenții vor fi datori a se presenta odată în comună, la care concurs spre a-și dovedi desteritatea în cântările bisericesci.

Ofenbaia, în 19 Iuliu 1888.

Ioan Danciu,
protopresbiter.

Nr. 358. [1877] 3—3
EDICT.

George M. Baboi din Brașov-Scheiu, carele deja de 3 $\frac{1}{2}$ ani a părășit cu necredință pe legiuita lui soție Paraschiva Teclu tot din Brașov, se citează a se presenta la subscrișului oficiu în termen de șsse (6) luni de la prima publicare a acestui edict în foaia bisericescă „Telegraful Român”, căci la din contră se va decide cauza lor matrimonială și în absența lui.

Brașov, în 24 Iunie, 1888.

Oficiul protopresbiteral gr. or. al Brașovului I.

Ioan Petric,
protopresbiter ca adm.